

Příloha: Informace o čínských křesťanech vyplývající ze zdrojů informací, ze kterých při posuzování vycházel OAMP

Obsah

A. Registrace náboženských skupin	4
B. Neregistrované (domácí) církve	5
C. Trestněprávní úprava	6
D. Praxe při uplatňování předpisů	6
D.1 Nezákonné detence	9
D.2 Zacházení s vězni	9
E. Vnitřní přesídlení	11
E.1 Povinnost registrace „hukou“	12
E.2 Přístup k neregistrovaným církvím v jednotlivých provinciích	13

Pozn.: V níže uvedeném přehledu jsou využity převážně zdroje informací, které využil i OAMP ve svých spisech, s tím rozdílem, že byly využity zprávy o rok aktuálnější, které však byly dostupné již v době rozhodování OAMP. Další zdroje byly využity pouze pro dokreslení novějšího vývoje.

Ústava Čínské lidové republiky zaručuje občanům právo na náboženskou svobodu, avšak chráněny jsou pouze „normální náboženské aktivity“; přičemž není definováno, co je „normální“. ¹ Země má kolem 1,4 miliardy obyvatel, oficiálně více než 200 milionů věřících, z toho odhadem asi 70 milionů křesťanů. ²

Na otázku míry pronásledování křesťanů jsou různé názory. ³ Freedom House ve své zprávě z roku 2017 (za rok 2016) odhadl, že přinejmenším 100 milionů věřících čelilo vysoké nebo velmi vysoké míře náboženského pronásledování, a to zejména křesťané z protestantských církví, tibetští budhisté, ujurští muslimové a praktikující Fallun Gong. ⁴ Jde o velmi vysoký počet, do něhož jsou zahrnuty i osoby jiného než křesťanského vyznání. Při posouzení zdrojů obdobných Freedom House je potřeba mít na paměti, že tyto zdroje

1 Ministerstvo zahraničních věcí USA. *International Religious Freedom Report for 2016. China*. [online]. © Bureau of Democracy, Human Rights and Labor, March 2017. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.state.gov/j/drl/rls/irf/2016religiousfreedom/index.htm?year=2016&dliid=268722#wrapper>. (dále jen „Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016“).

2 Dvě stě milionů je odhad čínské organizace Státní správy náboženských záležitostí („SARA“), odhad americké vlády je mnohem vyšší (přes 657 milionů). Tamtéž.

3 Srov. např. rozsudek Azylového a imigračního tribunálu Spojeného království ve věci QH (Christians - risk) China CG [2014] UKUT 00086 (IAC) z roku 2014.

4 Freedom House. *Freedom in the World 2017. China*. [online]. © Freedom House, January 2018. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2017/china>. Český název: Zpráva Freedom House o svobodě ve světě za rok 2017.

za „pronásledování“ věřících někdy považují i jednání, která se nepovažují za pronásledování v azylovém právu.⁵

Registrovány mohly být náboženské skupiny z pěti státem uznaných náboženství (budhisté, taoisté, muslimové, katolíci a protestanti).⁶ Počet protestantů je odhadován mezi 23 a 40 miliony,⁷ z nich asi 16 milionů v roce 2010 spadalo pod Vlastenecké hnutí trojí samostatnosti (*Three-Self Patriotic Movement*), organizaci, která zastřešuje státem uznané protestantské církve.⁸ Registrovaných je šedesát tisíc protestantských církví.⁹ Vláda vykonávala nad náboženstvími kontrolu, a pokud věřící zdánlivě ohrožovali zájmy státu nebo Čínské komunistické strany, omezovala jejich činnost.

Režim vytvořil mnohvrstevný aparát na kontrolu všech aspektů náboženské činnosti, včetně prověrek náboženských vůdců ohledně jejich politické spolehlivosti, omezování počtu mnichů a kněží a ovlivňování náboženské doktríny tak, aby byla v souladu s prioritami strany.¹⁰

Různé oblasti náboženského života jsou právně upraveny: vydávání literatury, stavby svatostánků, poskytování sociálních služeb místním komunitám, vzdělávání dětí v náboženství. Právo zakazuje diskriminaci žadatelů o práci z důvodů víry, v praxi to však vždy nefunguje.¹¹

Možnost svobodně praktikovat víru se zúžila, když byly v srpnu 2017, s účinností od února 2018, novelizovány předpisy o náboženských záležitostech z roku 2005.¹² V očekávání nových pravidel místní úředníci v některých regionech zintenzivnili nátlak na neformální „domácí církve“, aby se zaregistrovaly a nainstalovaly do kostelů kamery (např. provincie Zhejiang).¹³ Opatření provádí novou politiku vlády, a to postupné počínštění (*sinicization*) všech náboženství,¹⁴ součástí čehož je omezení možnosti cestovat do zahraničí a zákaz,

5 Na tento aspekt u jiné zprávy poukazuje výše uvedený rozsudek AIT Spojeného království (viz výše pozn. p. č. 3).

6 Údaje od čínské organizace Státní správy náboženských záležitostí („SARA“). Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, Executive summary, op. cit.

7 Podle Blue Book of Religions z r. 2014, pod Čínskou Akademií sociálních věd. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

8 Tyto údaje pocházejí od čínské organizace Státní správy náboženských záležitostí („SARA“). Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

9 Tamtéž.

10 Freedom House. *Freedom in the World 2017*. China, op. cit.

11 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

12 Ministerstvo zahraničních věcí USA. *International Religious Freedom Report for 2017. China*. [online]. © Bureau of Democracy, Human Rights and Labor, September 2018. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.state.gov/j/drl/rls/irf/religiousfreedom/index.htm#wrapper>. Český název: Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2017.

13 Tamtéž.

14 China Aid. *Annual Persecution Report 2016*. Chinese Government Persecution of Churches and Christians in Mainland China. [online]. © China Aid Association, USA, January 2017. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/0BwO5hRHakWdOQWUwYtDcnZSTnc/view>. Český název: China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, 2. ledna 2017. s. 5.

aby církve byly řízeny ze zahraničí.¹⁵ Počinštění mělo probíhat i pomocí zpívání písní o čínské komunistické straně na mších,¹⁶ šířením celostátních novin a vlajek komunistické strany,¹⁷ kontroly nad správou financí nebo schvalováním zařízení kostela úřady.¹⁸ Podle China Aid má socialistická ideologie a ideologie strany církve reformovat a postupně vymýtit náboženství.¹⁹ Amnesty International potvrzuje rozšíření pravomoci úřadů na všech úrovních monitorovat, kontrolovat a případně i trestat vyznávání náboženství.²⁰ Součástí opatření je, že jedinci, kteří chtějí společně studovat bibli, ale nemají státem zaregistrované místo pro pobožnosti, potřebují souhlas úřadů na úrovni okrsku, města a také od místní komise obyvatel, aby si zaregistrovali dočasné místo pro své setkání.²¹ Novelizované předpisy tak umožňují potlačit svobodu náboženství kromě tibetských buddhistů a ujgurských muslimů i příslušníkům státem neuznaných církví.²²

Žadatelé, jejichž případy jsem se zabývala, patří do následujících církví: Quannengshen, Zhao Hui, Yinxinchengyi, Chongsheng, Zhen Yesu, Jia Ting Pai, neboli Lao Jia Ting („Stará domácí/úctyhodná škola“), Dazanmeijiaohui, neboli Da Zanmei („Velké chvály“), Sheng Ming Jiao. Zjistila jsem, že minimálně následující jsou zakázané či neregistrované (k vysvětlení toho, co jsou to zakázané církve, viz níže část Trestněprávní úprava):

- **Quannengshen** (Církev všemocného Boha, Almighty God Church; známá též pod názvem „Eastern Lightning“ – Východní záře): neregistrovaná a zakázaná církev²³

15 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit. Tato zpráva obsahovala návrh opatření, pozdější přijetí těchto opatření potvrzuje novější zpráva citovaná výše.

16 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 15.

17 Tamtéž, s. 14.

18 Tamtéž, s. 15, týkalo se provincie Zhejiang.

19 Tamtéž, s. 14. Nověji viz také Radio Free Asia, *Religions must be 'subordinate' to Communist Party, says China* [online], 4. dubna 2018, Dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/5b2221cba.html>. Podle Bílé knihy o náboženství vydané 4. dubna 2018 „Náboženství v Číně musí být čínské a musí aktivně poskytovat vedení náboženstvím, aby se mohla adaptovat na socialistickou společnost“.

20 Amnesty International. *Annual report 2017*. [online]. London. © Amnesty International, 2018. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/download/Documents/POL1067002018ENGLISH.PDF>, s. 128. (Dále jen: „Amnesty International. Výroční zpráva 2017“). Srov. též Human Rights Watch. *World Report 2017 – China*. [online]. © Human Rights Watch, January 2018. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.ecoi.net/en/document/1422353.html>. (Dále jen: „Human Rights Watch. Výroční zpráva 2017“). či China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 8. Podle výroční zprávy China Aid za rok 2016, s. 8, návrh opatření požadoval, aby „místní vlády a obecní úřad monitorovaly místa, kde se scházejí věřící; pomoci vládám provincií spravovat náboženské záležitosti musí i obecní úřady a krajské komise.“

21 Amnesty International. Výroční zpráva 2017, op. cit. Why China must scrap new laws that tighten the authorities' grip on religious practice (zpráva citovaná ve výroční zprávě Amnesty International). [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/08/china-must-scrap-new-laws-tighten-authorities-grip-on-religious-practice/?utm_source=annual_report&utm_medium=pdf&utm_campaign=2018&utm_term=english.

22 Amnesty International. Výroční zpráva 2017, op. cit. s. 128.

23 Apologetic Index. *Eastern Lightning*. [online]. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <http://www.apologeticsindex.org/189-eastern-lightning>.

- **Zhao Hui** (Shromáždění svolaných, neoficiálně je úřady přezdívali i Huhan Pai - Křičící, Shouters) – neregistrovaná a zakázaná církev²⁴
- **Yinxinchengyi** („Prostřednictvím víry dosáhnout smyslu“, nebo také Charismatické hnutí, Sola fide) – neregistrovaná církev²⁵
- **Chongsheng** – („Škola znovuzrození“, Born Again; Jle Kang: House Church Christianity in China. Palgrave macmillan, 2016) - neregistrovaná církev
- **Zhen Yesu** („Církev pravého Krista“, dle překladu OAMP Pravá církev Ježíšova) – podle nalezených zdrojů „zhenyesu jiao-hui“ - neregistrovaná církev²⁶

U následujících církví se mi nepovedlo dohledat, zda jde o registrované církve:

- **Jia Ting Pai** nebo Lao Jia Ting („Stará domácí/úctyhodná škola“)
- **Dazanmeijiaohui**, neboli Da Zanmei ("Velké chvály") – „Zanmei“ je náboženská hymna
- **Sheng Ming Jiao** (Náboženství života) - našla jsem Sheng Ming Tang: v provincii Guangdong²⁷

A. Registrace náboženských skupin

Náboženské organizace jsou povinny registrovat se u organizace Státní správy náboženských záležitostí („SARA“) nebo jejích místních poboček. Registrované církve mohou vlastnit majetek, vydávat schválené materiály, školit personál i vybírat příspěvky, přičemž podle předpisů musí tyto organizace předkládat úřadům různé informace, mimo jiné o sponzorech.²⁸ Počínštování náboženství v praxi provádí zejména národní a provinční Čínská křesťanská Rada a Vlastenecké hnutí trojí samostatnosti, dvě oficiální křesťanské organizace zastoupené v čínské vládě.²⁹

Každá provincie má své vlastní předpisy o církvích.³⁰ Nová opatření dávají místním úřadům vyšší pravomoci (viz výše). Například provincie Xinjiang upravuje sankce, které mohou být uloženy rodičům, kteří své děti vychovávají ve víře, a podporuje udávání takových rodičů.³¹

24 Apologetic Index. *The Shouters*. [online]. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <http://www.apologeticsindex.org/s44.html>.

25 KANG, J.: *House Church Christianity in China*. Göttingen: Global Diversities 2016, ISBN 978-3-319-30489-2.

26 Tamtéž.

27 APG. *Shantou Sheng Ming Tang Church, China*. [online]. © APG, May 2016. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.apg.audio/en/applications-en/houses-of-worship/80-shantou-sheng-ming-tang-church>.

28 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

29 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 9. Politika počínštění je popsána na s. 10-11.

30 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit., část Právní úprava.

31 Tamtéž.

Děti pak mohou být poslány do speciálních nápravných škol.³² Vláda v provincii Anhui, okrsku Yu'an politiku správy domácích církví opírá o 4 body: 1. registrace, 2. slučování domácích církví s vládními, 3. změna domácích církví na státní, 4. zákaz církví, které se odmítnou podrobit předchozím bodům.³³

Členství v registrované církvi nemusí znamenat absenci potíží. Někteří neregistrovaní katoličtí biskupové³⁴ byli pod vládním dohledem a čelili opakovanému zadržení, ačkoli jinak se počet potíží, kterým čelili v roce 2016, snížil díky zlepšeným vztahům s Vatikánem.³⁵ V tomto roce jeden katolický kněz a jeden protestantský pastor zmizeli.³⁶

B. Neregistrované (domácí) církve

Předpisy požadují, aby se náboženské skupiny registrovaly. Registrovat se mohou jen skupiny, které náleží k některé z pěti státem zaštitěných vlasteneckých asociací, které fungují přímo pod oddělením společné frontové práce čínské komunistické strany. Další církve, které pod tyto asociace nespádají, nejsou oprávněny registrovat se ani jako právnické osoby.³⁷ SARA na webových stránkách uvádí, že rodina a přátelé mají právo se doma setkávat na modlitby a studium bible i bez registrace,³⁸ nicméně ze zpráv v jednotlivých provinciích je patrné, že výklad tohoto práva v praxi je různý. Navíc nová opatření účinná od února 2018 zavádějí povinnou registraci jakýchkoli míst pro studium bible (viz výše).³⁹

Církve měly obtíže splnit registrační povinnosti, a pokud zůstaly neregistrované, byly zvláště zranitelné vůči krokům SARA, Ministerstva veřejné bezpečnosti a dalších orgánů strany. V některých oblastech úřady alespoň nezasahovaly do jejich aktivit, v jiných omezovaly všechna setkání, zabavovaly a ničily majetek, fyzicky napadaly účastníky a zatýkaly vůdce nebo i věřící.⁴⁰ Omezení se vztahovala na výchovu dětí a na možnost svobodně promlouvat o své víře. Do školního vzdělávání byly zahrnuty předměty zaměřené proti „kultům“ a rodiče museli vždy podepsat prohlášení, že jejich děti se nezúčastní náboženských aktivit, přičemž sankcí za nepodepsání mohlo být i nepřijetí dětí na univerzitu či zahájení správního řízení.⁴¹

32 Tamtéž.

33 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit., s. 11.

34 Katolické věřící sdružuje státní organizace Katolická vlastenecká asociace pro všechny oficiálně uznané katolické církve. Někteří knězi však působí mimo rámec této organizace. Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

35 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

36 Tamtéž.

37 Tamtéž, část Právní úprava.

38 Tamtéž.

39 Tamtéž.

40 Tamtéž.

41 Tamtéž.

C. Trestněprávní úprava

Některé náboženské skupiny zákon zakazuje. Trestní právo tyto skupiny nazývá „kultovými organizacemi“ a ti, kteří k nim náležejí, mohou být odsouzeni k trestu odnětí svobody až na doživotí.⁴²

Článek 300 trestního zákoníku uvádí: „Kdokoli vytvoří nebo navštěvuje pověřivé kultury nebo tajná společenství nebo zvláštní náboženské organizace a používá pověry, aby podkopal uplatňování státních zákonů a správních pravidel či předpisů, bude odsouzen k odnětí svobody na dobu nejméně tří a nejvíce sedmi let; v případě obzvláště závažných okolností bude odsouzen k odnětí svobody v délce nejméně sedmi let.“⁴³ Obdobně je potrestán, kdo podvedl jiného za využití kultu či způsobil smrt jiné osoby v souvislosti s členstvím v sektě.⁴⁴ Podle zprávy ministerstva zahraničních věcí USA vykonávaly i v roce 2016 desítky tisíc osob tresty za politické a náboženské přechyby, včetně „ohrožení státní bezpečnosti“ a „trestního činu vztahujícího se na kultury“ podle čl. 300 trestního zákoníku. Tyto trestné činy byly poprvé zavedené do zákona v roce 1997.⁴⁵

Za zakázané kultury považuje trestní právo i některé křesťanské skupiny (včetně těch, k nimž se hlásí žadatelé v posuzovaných případech), a to skupinu Křičících (Shouters), skupinu Východní záře (neboli církev Všemohoucího boha, Quennensheng), Mentu Hui, Církev nového zákona, Duchovní sektu, San Ban Pu Ren, Sektu pána Boha, Sjednocovací církev, Sdružení učedníků, Církev ustanoveného krále, Sjednocenou církev, Rodinu lásky nebo Církev jižní Číny.⁴⁶

V roce 2017 byl přijat zákon o národní zpravodajské službě, který novelizoval i trestněprávní předpisy. Rozšířil koncept národní bezpečnosti a stanovil velmi široké pravomoci národním zpravodajským složkám s neurčitými pravomocemi. Amnesty International poukazuje na to, že zákon nechrání před svévolnou detencí.⁴⁷

D. Praxe při uplatňování předpisů

Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA za rok 2016 uvádí, že se objevovaly zprávy o „úmrtích, zadržených i nezadržených věřících, o fyzickém napadání, detenci, zatčení, mučení i odsouzení nebo obtěžování příslušníků registrovaných i neregistrovaných církví“.⁴⁸ Bezpečnostní složky i úředníci odpovědní za náboženství kontrolovali a omezovali

42 US Department of State. Country Report on Human Rights Practices 2016 – Cina. [online]. USA. © USDOS, 2017. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.ecoi.net/en/document/1395241.html>. (Dále jen: „Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016“), část „Legal Framework (Právní úprava).“

43 Trestní zákoník Číny. Dostupý z: <https://www.cecc.gov/resources/legal-provisions/criminal-law-of-the-peoples-republic-of-china>. Jde o překlad trestního zákoníku pořízený v červnu 2013.

44 Tamtéž.

45 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část Politická vězní a zadržování.

46 Tamtéž, část 5.1.2.

47 Amnesty International. Výroční zpráva 2017, op. cit. s. 126.

48 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

náboženskou činnost registrovaných i neregistrovaných církví. Mnoho neregistrovaných křesťanských církví uvádělo, že kvůli zvýšenému systematickému monitoringu ze strany úřadů a jejich výslovným varováním musely ukončit činnost.⁴⁹ Lidskoprávní skupiny uváděly, že vágní definice „terorismu“ a „náboženského extremismu“ bylo možné použít ke kriminalizaci mírumilovných projevů víry. Podle nich často úřady nerozlišovaly mezi poklidným projevem víry a trestnými činnostmi.⁵⁰ Obecně bylo těžké určit, zda konkrétní razie, detence, zatčení a odsouzení cílilo na ty, kteří se snažili dosáhnout politických cílů, využít svoji svobodu vyznání, či na ty, kteří páchali trestné činy.⁵¹ Podle různých zpráv v některých částech země místní úřady umožňovaly, nebo aspoň nezasahovaly do činnosti neregistrovaných skupin, zatímco v jiných oblastech místní úředníci omezovali události a setkání, konfiskovali a ničili majetek, fyzicky napadali a zraňovali účastníky, a zatýkali vůdce i věřící.⁵²

Zpráva China Aid uvádí přibližný počet pronásledovaných křesťanů ročně. Jak uvedl britský Asylum and Immigration Tribunal, ne vše, co tato zpráva podřazuje pod „pronásledování“, jím skutečně je ve smyslu uprchlického práva; kupříkladu tato zpráva uvádí i počty zavřených kostelů, což by pod pojem „pronásledování“ obvykle nebylo podřazeno.⁵³ Proto uvádím ze zprávy China Aid ty statistiky, které se vztahují k počtu zadržení/zatčení. S ohledem na zprávy o tom, jak v čínských detencích a věznicích nakládají s vězni a zadrženými čínské bezpečnostní složky (viz níže), tyto statistiky mohou přiblížit počet osob vystavených pronásledování či vážné újmě.⁵⁴

rok	2015	2016
Počet zadržených	>19 426 z toho představených církve >1 728	>48 100 z toho představených církve > 1 800
Počet zatčených	> 3 178 z toho představených církve > 521	> 3 526 z toho představených církve > 600
Počet odsouzených	232	303

49 Tamtéž.

50 Tamtéž.

51 Tamtéž.

52 Tamtéž.

53 AIT, QH (Christians – risk) China CG [2014] UKUT 00086 (IAC), ze dne 6. červne 2013.

54 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, , op. cit. Plná verze tabulky na s. 35 zprávy.

Naproti tomu podle zprávy nevládní organizace Dui Hua Foundation bylo koncem roku 2016 uvězněno kvůli náboženským aktivitám 232 protestantů a 11 katolíků, a dalších 6 katolíků a 49 protestantů bylo zadrženo pro podezření související s jejich vírou.⁵⁵

Podle Freedom House i v roce 2017 úřady pronásledovaly věřící a vůdce církví, mimo jiné pokračovala nezákonná detence katolického biskupa, věznění protestantského kněze a jeden přívrženec Falun Gong ve vazbě skončil.⁵⁶

Zprávy zmiňují útlak představitelů církví, ale i lidskoprávních právníků, kteří je zastupují, a novinářů, kteří popisují útlak křesťanů.⁵⁷

Členové neregistrovaných církví byli vystavováni správní detenci a následně špatnému zacházení v detenčních centrech. Reedukace v reedukačních pracovních táborech byla oficiálně ukončena v roce 2013, avšak podle aktivistických skupin a mezinárodních médií byly některé tábory jen přejmenovány a členové náboženských skupin v nich stále zůstávali.⁵⁸

Neregistrované církve vláda neuznává a úzce monitoruje jejich činnost. Někteří úředníci popřeli, že by domácí církve vůbec existovaly. V roce 2016 SARA sice uvádělo, že rodiny mohou mít malou mši společně doma, aniž by se registrovaly, ale úřady přesto pravidelně obtěžovaly a zatýkaly malé skupinky lidí, kteří tak činili.⁵⁹ Během razíí zaměřených na neregistrované církve úřady často zabavovaly bible.⁶⁰ V některých oblastech členové neregistrovaných církví uváděli, že mají více svobody než v minulosti pořádat mše, pokud se setkávali v soukromí a pokud udržovali nízký počet v kongregaci. V jiných oblastech země však úřady i takto malé církve zavíraly.⁶¹ V roce 2018 byla zavedena opatření omezující neoficiální setkání v úzkém kruhu (viz výše).

Nátlak v celé Číně spočívá také v přísných požadavcích na budovy, na financování církve, nebo v omezení tisku náboženských materiálů.⁶² Někteří zaměstnavatelé otevřeně z důvodu víry diskriminovali, například ukončili pracovní poměr protestantům.⁶³ Pronajímatelé někdy nechtěli s věřícími uzavírat nájemní smlouvy.⁶⁴

55 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit. Nejvíce bylo uvězněno přívrženců Falun Gong.

56 Freedom House. *Freedom in the World 2017. China*, op. cit.

57 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

58 Tamtéž.

59 Tamtéž.

60 Tamtéž.

61 Tamtéž.

62 Tamtéž.

63 Tamtéž.

64 Tamtéž.

D.1 Nezákonné detence

Svévolná zatčení a detence byly v Číně vážným problémem. Podle zprávy Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016 „zákon dává příslušníkům veřejné bezpečnosti širokou pravomoc zatýkat jednotlivce na delší období bez formálního zatýkače nebo obvinění. Během roku byli vystaveni svévolné detenci nebo zatčení právníci, lidskoprávní aktivisté, novináři, **náboženští vůdci** a bývalí političtí vězni a jejich rodinní příslušníci.“⁶⁵ S ohledem na nedostatek spolehlivých informací zpráva uvádí, že „bylo těžké zjistit, do jaké míry je bezpečnostní aparát beztrestný (...). Úřady často oznámily vyšetřování, když se objevily případy zabití policistou. Avšak nebylo jasné, zda toto vyšetřování vůbec kdy vedlo k závěru, že policie pochybila, či k disciplinárním následkům.“⁶⁶ Pro politické a náboženské aktivisty úřady využívaly zejména správní detence, mimo jiné „reedukační centra“, zejména pro ty, co praktikují Falun Gong.⁶⁷ Často byly osoby zatčeny pod záminkou, že prozradily státní tajemství nebo že prováděly podvratnou činnost či jiné trestné činy, což byl prostředek, jak potlačit jejich politický disident a veřejnou činnost.⁶⁸ Úřady používaly také vágní obvinění „vyvolávání hádek a působení problémů“.⁶⁹ Vládní úředníci nadále popírali věznění z politických důvodů a uváděli, že tyto osoby byly zatčeny proto, že porušily zákon. Úřady však nadále zatýkaly osoby z důvodů spjatých s jejich politickým či náboženským přesvědčením. Ve vězeních a správních detencích tak byly desítky tisíc politických vězňů.“⁷⁰ Amnesty International ve zprávě za rok 2017 uvádí, že úřady využívaly formu detence, která umožňovala policii zadržovat jedince až šest měsíců mimo oficiální systém detencí bez přístupu k právníkovi, kde byli podezřelí vystavováni i špatnému zacházení. Taková forma detence se využívala i vůči věřícím.⁷¹

D.2 Zacházení s vězni

Podle zprávy Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016 „zákon zakazuje fyzické útoky nebo špatné zacházení se zadrženými a zakazuje vězeňským dozorcům využívat donucení k doznání viny, napadat důstojnost vězňů, bít je nebo povzbuzovat k bitce další vězně. Trestní řád byl novelizován tak, že vylučuje u některých trestných činů použití některých důkazů, včetně vynucených přiznání získaných zakázaným způsobem. Avšak vymáhání této právní ochrany bylo velmi laxní. Řada bývalých vězňů a zadržovaných uváděla, že byli bití, vystaveni elektrickým šokům, nuceni sedět na židlích

65 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část D, svévolné zatčení a detence.

66 Tamtéž.

67 Tamtéž, část Postupy při zatýkání a zacházení se zadrženými.

68 Tamtéž, část Postupy při zatýkání a zacházení se zadrženými, svévolné zatčení.

69 Tamtéž.

70 Tamtéž, část Političtí vězni a zadržování.

71 Amnesty International. Výroční zpráva 2017, op. cit. s. 126.

hodiny, nebo byli zavěšeni za zápěstí, znásilnění, zbavení spánku, násilím krmení a vystavení jiným formám fyzického či psychického nátlaku. Ačkoli i řadoví vězni byli takovými praktikám vystaveni, vězeňské orgány údajně vyčleňovaly pro politické a náboženské disidenty mimořádně tvrdé zacházení. Někdy byli takovému zacházení vystavováni i blízcí příbuzní disidentů.⁷² Zpráva zmiňuje mnohé další praktiky ve vězení i jiných detencích, např. to, že „političtí vězni byli umístěni mezi řadovými vězni a uváděli, že na pokyn dozorců je bili i další vězni. Někteří uváděli, že byli umístěni i v celách smrti. Úřady některým disidentům neumožnily, aby jim příbuzní obstarali jídlo, léky nebo teplé oblečení. Podmínky v detenčních zařízeních byly podobné těm ve věznicích. I v těchto zařízeních se objevovalo zbití až do smrti. Zadržovaní uváděli, že byli bití, sexuálně obtěžováni, neměli dostatek jídla a jen omezenou nebo žádnou lékařskou péči.“⁷³

Někteří disidenti, včetně těch náboženských, byli zatčeni pro podezření z ohrožování státní bezpečnosti. Podle ročenky čínského práva za rok 2015 v roce 2014 odsoudily úřady 1 411 osob za ohrožování státní bezpečnosti (o 2 % více než v roce 2013). V roce 2016 se dovozovalo ze statistik Nejvyššího lidového soudu, že asi 500 soudních řízení se týkalo ohrožení státní bezpečnosti (asi o tisíc méně než v roce 2014), avšak pokles byl zřejmě způsoben jinou kvalifikací trestných činů a využíváním více skutkových podstat: „terorismus“, „narušování pořádku“ nebo „vyvolávání hádek a působení problémů“.⁷⁴

72 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část D, svévolné zatčení a detence.

73 Tamtéž, část C, Podmínky ve věznicích a detenčních zařízeních.

74 Tamtéž, část Političtí vězni a zadržování.

E. Vnitřní přesídlení

Žadatelé pocházejí z následujících provincií: Henan, Shanxi, Hebei, Vnitřní Mongolsko, Guangxi, Liaoning, Heilongjiang, Fujian a Jilin. Pro přehlednost vkládám mapu Čínské lidové republiky⁷⁵:

75 University of Texas Libraries. *Map of administrative divisions in China*. [online], 2011. [cit. 2018-10-12]. Dostupná z: <https://www.ecoi.net/en/document/1077686.html>.

E.1 Povinnost registrace „hukou“⁷⁶

V Číně není zaručena plná svoboda pohybu pro místní obyvatele.⁷⁷ Aby mohli využívat služby, jsou obyvatelé Číny povinni mít pobytový status a při stěhování požádat o zapsání do tzv. registru domácností nebo o trvalý pobyt, který jim umožní využívat stejné služby, které mají k dispozici stálí rezidenti.⁷⁸ Registrace se nazývá „hukou“. V některých městech, zejména v těch hustě osídlených a prosperujících, jako je Peking, Šanghaj a Šen-čen, Kanton, Čcheng-tu, Wu-chau a Si-an, jsou nastaveny takové podmínky, že je pro migranty těžší získat hukou.⁷⁹ Města nižší kategorie (s méně než třemi miliony stálých obyvatel v centrálních oblastech) jsou ochotnější vydávat povolení k registraci domácností.⁸⁰

Lidem, kteří nejsou v registru domácností zavedeni, jsou odepřeny veřejné služby, jako je vzdělání a zdravotní péče, a není jim umožněno uzavřít sňatek, najít si práci či si otevřít bankovní účet.⁸¹ „Odhadem pouze 35 % obyvatel ve městech má záznam v registru domácností. Lidé, kteří odchází z venkovských oblastí v Číně za lepšími pracovními příležitostmi (zhruba 282 milionů), nemají přístup ke klíčovým službám a v některých případech čelí diskriminaci na institucionální úrovni.“⁸² Podle Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických navzdory registračnímu systému hukou se možnosti většiny obyvatel pohybovat se za prací a novým životem zlepšovaly. Systém hukou však ztěžoval život venkovského obyvatelstva, které se přemísťovalo za prací do velkých měst.⁸³ Jsou více zranitelní i ze strany zaměstnavatelů či úředníků.⁸⁴ Podle Statistického komuniké Čínské lidové republiky o národním hospodářském a společenském vývoji v roce 2015, jež zveřejnilo Ministerstvo lidských zdrojů a sociálního zabezpečení, 294 milionů osob žilo mimo oblast, kde měly registrovanou domácnost. Z nich 247 milionů také pracovalo mimo svůj domovský okrsek.⁸⁵

76 United Kingdom: Home Office. *Country Policy and Information Note China: Background information, including actors of protection and internal relocation*. [online]. London. © UK Home Office, March 2018. [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/5aa2a99b4.html>.

77 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část 2 d) Svoboda pohybu, vnitřně přesídlené osoby, ochrana uprchlíků, osoby bez státní příslušnosti.

78 United Kingdom: Home Office. *Country Policy and Information Note China: Background information, including actors of protection and internal relocation*, op. cit. část 16.1.1.

79 Tamtéž.

80 Tamtéž.

81 Tamtéž, část 16.1.2 podle agentury Reuters z prosince 2016 a 16.1.8 podle zprávy DFAT z roku 2017.

82 Tamtéž podle zprávy DFAT z roku 2017. Rovněž Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část 2 d) Svoboda pohybu, vnitřně přesídlené osoby, ochrana uprchlíků, osoby bez státní příslušnosti.

83 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část 2 d) Svoboda pohybu, vnitřně přesídlené osoby, ochrana uprchlíků, osoby bez státní příslušnosti.

84 Tamtéž.

85 Tamtéž.

E.2 Přístup k neregistrovaným církvím v jednotlivých provinciích

Podle zprávy Freedom House za rok 2017 „možnost čínských věřících praktikovat svou víru se zásadně liší podle jejich příslušnosti ke konkrétnímu náboženství, **jejich místa pobytu a registrace dané církve.**“ V některých částech Číny úřady věřící z neregistrovaných církví stíhaly za různé trestné činy, například „nelegální náboženskou činnost“ nebo „narušování společenské stability“. ⁸⁶ Nejvíce byla náboženská svoboda omezována v provinciích Xinjiang a v tibetských oblastech. ⁸⁷ Z provincie Xinjiang ani tibetských oblastí však žadatelé nepocházejí.

Z následujících provincií jsou podtržením zvýrazněny ty, odkud pocházejí žadatelé v posuzované věci. Další provincie jsou uvedeny z toho důvodu, že umožňují si učinit představu o možnosti vnitřního přesídlení.

E.2.1 Provincie Zhejiang

Úřad pro náboženské záležitosti ve městě Rui'an má čtyři způsoby, jak nakládá s domácími církvemi: 1. zakáže je podle právních předpisů, 2. vede je k setkávání se na povolených místech, 3. eviduje je ve složce v společenských komisích, 4. zaregistruje je. ⁸⁸ Podle registračního formuláře pro soukromě zřízená místa pro setkávání křesťanů vláda v Rui'anu do každé domácí církve vysílá informátora. Soukromá sdružení do formuláře v Rui'anu musí uvést počet sdružených křesťanů, členy a vůdce církve, kontaktní informace v rámci okrsku a informátora o církvi a další informace. ⁸⁹ Internetové stránky komise pro etnické a náboženské záležitosti provincie uvádějí, že Luchengský okrsek má systém, v němž 1 500 úředníků bude monitorovat 111 větších oblastí a každá vesnice a domácnost podléhá kontrole. ⁹⁰

V roce 2016 úřady v této provincii ničily křesťanské budovy v rámci kampaně proti nelegálním stavbám, která probíhá od roku 2014. Někteří z pastorů a věřících, kteří otevřeně vystoupili proti kampani, byli zadrženi, stíháni nebo i odsouzeni. ⁹¹ Zprávy uvádějí:

- v červenci 2015 odsouzení kněze Bao Guohua, jeho ženy a syna poté, co zaměstnanci církve odmítli odstranit z kostela kříž. Dalšíh osm předních členů církve bylo souzeno kvůli zpronevěře, sdružování davu s cílem narušit pořádek, nelegálnímu obchodování a utajování účetnictví. Kněz byl odsouzen k čtrnáctiletému a jeho žena

⁸⁶ Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

⁸⁷ Tamtéž.

⁸⁸ China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 13.

⁸⁹ Tamtéž, s. 14.

⁹⁰ Tamtéž.

⁹¹ Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit. Také China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit., s. 25.

k dvanáctiletému trestu odnětí svobody, syn byl propuštěn s tříletým podmíněným trestem.⁹²

- zadržování kazatele neregistrované církve Wen Xiaowu poté, co kontaktoval zahraniční novináře a diplomaty. Po propuštění zůstal do konce roku pod policejním dohledem.⁹³
- zadržení pro podezření ze zpronevěry protestantského pastora církve Chongyi v Hangzhou, který se postavil demoliční kampani.⁹⁴ V domácím vězení strávil devět měsíců.⁹⁵
- podobně, jako další představení církví, i pastor Li Guanzhong s ženou byli zadrženi ze smyšlených důvodů (kvůli přijímání úplatků), protože odmítli odstranit kříž.⁹⁶
- zmlácení téměř do bezvědomí představeného církve Xialing ve městě Wenzhou, když odmítl vzít zpět žalobu proti oznámení o demolici křesťanského kostela církve Xialing v květnu 2016.⁹⁷

Dále úřady domácím církvím hrozily, že bude ukončena jejich činnost, a odstavily některé z jejich budov od vody či elektřiny.⁹⁸

V roce 2017 byl katolický biskup Shao Zhumin z neregistrované církve ve Wenzhou zadržen poté, co se jeho církev odmítla připojit ke státem uznané čínské katolické organizaci.⁹⁹

E.2.2 Provincie Hainan

Domácí církev v okrsku Bo'ao obdržela oznámení od místního úřadu pro náboženské záležitosti, že má ukončit veškerou náboženskou činnost. Úřad nařídil členům církve, aby se přihlásili do zaregistrovaných církví, jinak bude kostel uzavřen.¹⁰⁰

92 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 25-26.

93 Tamtéž. s. 25.

94 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

95 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit. Také China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 25.

96 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 26.

97 Tamtéž.

98 Tamtéž, s. 22-23. Ve městě Lanxi v Jinhua odstavil úřad pro etnické a náboženské záležitosti jednu domácnost od vody a elektřiny, neboť podle jeho sdělení se v této domácnosti konala nelegální a neregistrovaná náboženská setkání. Po znovuoobnovení přístupu elektřiny a vody úřady pohrozily dalším trestem, pokud bude dům nadále používán k setkávání. V červenci setkání křesťanů v Zhejiangu v Hangzhou obdrželo oznámení o ukončení a nápravě nelegálního místa pro setkání od nově otevřeného úřadu pro náboženské záležitosti s tím, že církev bude do týdne uzavřena. Dne 1. října pak úředníci uzavřeli domácí církev poté, co upozornili, že vykonávané náboženské aktivity v neregistrované lokalitě porušují čl. 43 státních předpisů o náboženských záležitostech a dále provinční předpisy.

99 Human Rights Watch. Výroční zpráva 2017, op. cit.

100 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 22.

E.2.3 Vnitřní Mongolsko

Součástí oficiální politiky v části provincie Hinggan je „sbírání informací o církvích prostřednictvím výzkumu a vyšetřování“.¹⁰¹ Postupem, na kterém se domluvily v jedné prefektuře této provincie komise pro náboženské záležitosti a Křesťanská čínská rada a Vlastenecké hnutí trojí samostatnosti, je vytvoření návštěvních týmů do jednotlivých regionů a okrsků s cílem spravovat soukromá místa pro setkávání křesťanů. Místa setkání, která jsou ochotna se podřídit Vlasteneckému hnutí, ale nesplňují kritéria pro registraci, budou podřazena pod specifický režim (podřazení míst pod vedení církví) – jejich činnost se omezí na studium bible, modlitby a mše, a pastory dodá církev nebo větší místa pro setkávání.¹⁰²

E.2.4 Provincie Henan

Kvůli lepší kontrole křesťanských setkání navrhlo Oddělení společné frontové práce v okrsku Nanzhao ustanovit supervizory, kteří budou odpovědní za náboženskou práci (hlavními osobami odpovědnými za práci s církvemi bude místní tajemník komise Čínské komunistické strany a vedoucí komise strany z dané obce), a informátory. Dále navrhlo vytvoření monitorovacího systému a umístění informátorů do oblastí, kde se často konají soukromá setkání, aby je co nejdříve odhalili, a podporu vytvoření vlasteneckých církevních skupin a podřazení církví pod přísnou kontrolu a pod rozsáhlou správu sociálního zabezpečení.¹⁰³ Provinční vláda zveřejnila v roce 2016 informaci, že 50 domácích církví pod jurisdikcí Správy pro etnické záležitosti města Luoyang bylo přinuceno připojit se k Vlasteneckému hnutí trojí samostatnosti, u 15 církví byla jejich činnost ukončena a výstavba šesti církevních staveb byla pozastavena.¹⁰⁴

V provincii Henan v roce 2016 stavebníci, kteří bourali kostel, zaživa pohřbili pastora a jeho ženu, kteří proti stržení kostela protestovali. Žena v důsledku toho zemřela.¹⁰⁵ Státní orgány údajně členy demoliční čety zadržely a trestně je stíhaly,¹⁰⁶ nikdo však nebyl odsouzen.¹⁰⁷

V této provincii si od roku 2014 odpykává dvanáctiletý trest pastor Zhang Shaojie z registrované církve Vlasteneckého hnutí trojí samostatnosti za „vyvolávání hádek,

101 Tamtéž, s. 12.

102 Tamtéž, s. 12.

103 Tamtéž, s. 12.

104 Tamtéž, s. 12.

105 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit. Obdobně viz China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 19.

106 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

107 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 19.

narušování veřejného pořádku a podvod“. Ve skutečnosti byl stranou sporu o pozemky mezi církví a státem.¹⁰⁸

Dne 24. srpna 2016 domácí církev Immanuel ve městě Zhengzhou obdržela oznámení od úřadu pro náboženské záležitosti, že kvůli porušení povinnosti registrace bude jejich církev zakázána. V téže provincii dne 25. září 2016 policejní úředníci brutálně zbili křesťana v okrsku Nanle. Úřad tohoto okrsku z náboženských důvodů zadržel více než 20 křesťanů.¹⁰⁹

E.2.5 Provincie Jilin

V květnu 2016 zde byl nalezený mrtvý pastor Han Zhonglie, podle zpráv Jižní Koreje kvůli tomu, že pomáhal osobám ze Severní Koreje dostat se přes hranice.¹¹⁰

E.2.6 Provincie Xinjiang

Podle zprávy Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016 byla náboženská svoboda kromě tibetských oblastí nejvíce potlačována v této provincii.¹¹¹ China Aid uváděla, že křesťané v této provincii mohli být kdykoli zadrženi policií, pokud nepostupovali obezřetně.¹¹² V roce 2016 k detenci vedla účast na setkáních domácích církví. Několika křesťanům hrozilo trestní stíhání kvůli narušování veřejného pořádku při sdružování. Aby se vyhnuly potížím, doporučují domácí církve mše o velikosti maximálně 20 osob.¹¹³

Konkrétní případy potíží:

- v prosinci 2016 byla odsouzena křesťanská žena na tři roky kvůli studiu bible, které organizovala ve svém domově v Urumqi, údajně pouze tři lidé společně četli bibli.¹¹⁴
- ve městě Cele 7. července 2016 bezpečnostní agenti procházeli kostely a mnoho křesťanů zadrželi a odvezli na policii. Následující den všechny propustili s příkazem, aby se za několik hodin dostavili k výslechu. Poté 10. července zatkli kněze Zhong Shuguang a jeho ženu.¹¹⁵

108 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

109 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 22.

110 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

111 Tamtéž.

112 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 20.

113 Tamtéž, s. 20.

114 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

115 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 20.

- v září 2016 byl zatčen křesťanský pár, který navštěvoval kostel kněze Zhong Shuguang, a další žena, která u nich byla toho času na návštěvě, za to, že na zdi doma jim visel kříž. Z trojice byl propuštěn jen muž.¹¹⁶
- dne 1. září 2016 příslušníci místního úřadu pro náboženské otázky a veřejnou bezpečnost zatkli při prohlídce domácí církve jednu věřící. Po výslechu na policejní stanici ji obvinili ze sdružování a narušování veřejného pořádku a zatkli.¹¹⁷
- v prefektuře Ili Kazakh se potkali čtyři křesťané u společného studia bible. Do domova vpadla policie, obvinila je z nedovolené náboženské činnosti a zadržela. Jednu z účastnic obvinila ze sdružování a narušování veřejného pořádku a v prosinci 2016 byla odsouzena ke třem rokům vězení. Další tři věřící policie po krátkém zadržení propustila.¹¹⁸
- v září bylo v částech provincie v regionech Aksu a Korla zatčeno za účast na setkáních domácích církví celkem 26 křesťanů.¹¹⁹

E.2.7 Provincie Heilongjiang

Dne 22. srpna 2016 úředníci z bezpečnostního úřadu pro náboženské otázky a veřejnou bezpečnost vpadli do Kostela živoucí vody a požehnaného jehněte v Hegangu a trvali na rozpuštění shromáždění. Když věřící začali zpívat, zatkli jednu z účastnic a deset dní ji drželi ve vazbě. Úředníci tuto věřící dotlačili do hlídkového auta násilím, fackovali ji, drželi ji pod krkem a přistupovali k ní velmi hrubě. Při dalším zatýkání byla jedna žena zraněna.¹²⁰

E.2.8 Provincie Yunan

Dne 5. března 2016 křesťanští knězi cestovali do venkovské oblasti této provincie, kde čtyřicet křesťanů uspořádalo domácí setkání. Více než 200 ozbrojených policistů vpadlo na setkání a zaevidovali všechny účastníky. Zadrželi křesťanské pastory i další osobu (celkem pět osob) a obvinili je z pořádání nelegálního setkání a spolčení za účelem narušení veřejného pořádku. Pět dnů poté v souvislosti s tímto případem zadrželi další ženu a také ji obvinili. Dne 11. dubna 2016 bylo oficiálně všech šest zatčeno.¹²¹

Úřady v této provincii také stíhaly v roce 2017 více než tucet křesťanů za uznávání kultů.¹²² V říjnu 2017 byli tři ze stíhaných odsouzeni ke čtyřem rokům odnětí svobody. Právník

116 Tamtéž.

117 Tamtéž, s. 21.

118 Tamtéž.

119 Tamtéž.

120 Tamtéž, s. 20.

121 Tamtéž. Pozn.: Zatímco na uvedené straně zprávy se uvádí jako místo konání setkání venkovská oblast okresu Yongsheng, který se nachází v provincii Yunan, na jiném místě zprávy se uvádí, že se incident odehrál v provincii Xinjiang.

122 Human Rights Watch. Výroční zpráva 2017, op. cit.

skupiny uvedl, že důvodem zatčení bylo, že se skupina nesetkávala v oficiálně zaregistrovaných kostelech.¹²³

E.2.9 Provincie Guizhou

V provincii Guizhou nátlak úřadů na věřící z neregistrovaných církví začal být systematický, úřady zatýkaly vůdce církví a vyhrožovaly věřícím z neregistrovaných církví, že jim zastaví výplatu sociálních dávek.¹²⁴ Konkrétní případy:

- v květnu 2015 policie zadržela osm členů domácí církve Daguan (celkem má asi 100 členů) v okrsku Qianxi za nelegální náboženskou činnost. Po měsících byli tři propuštěni, vůči dalším pěti byla podána oficiální obžaloba, ale několik měsíců neměli možnost najmout si právníky. V listopadu 2015 úřady rozhodly, že dosavadní důkazy byly nedostatečné a začátkem roku 2016 byl případ vrácen státnímu zástupci k opětovnému stíhání.¹²⁵
- představitelé církve Huoshi byli úřady údajně zatýkáni kvůli tomu, že odmítli církev zaregistrovat. Úřady církev uzavřely v prosinci 2015. V únoru 2016 byl zatčen a stíhán Zhang Xiuhong, jáhen z církve Guiyang Huoshi, odpovědný za financování církve. V prosinci 2016 byl odsouzen další vůdce církve Huoshi, pastor Yang Hua, za vyžazení státního tajemství. Oba představitelé byli údajně ve vazbě mučeni a měli vážné zdravotní potíže. Druhému zmíněnému vyhrožovali potížemi, které bude mít jeho rodina, když nepřizná vinu.¹²⁶
- v červnu 2016 místní úřady ve městě Huaqiu zaslaly oznámení všem rodičům, že pokud se jejich dítě nepřestane účastnit domácí církve a nepřipojí se k registrované církvi, nebude mu umožněno studium na střední škole. Úřady údajně nutily příslušníky církví k podpisu, že děti už do kostela nebudou brát s sebou pod hrozbou stíhání.¹²⁷
- Za účast na studentském náboženském táboře policie zadržela a pak propustila asi 30 studentů v Guizhou.¹²⁸

E.2.10 Provincie Guangdong

V této provincii podle Radio Free Asia úřady prostřednictvím církve Vlastenecké hnutí trojí samostatnosti útočily na neoficiální domácí církve většinou tak, že malé církve zavíraly a nutily je připojit se k registrované církvi.¹²⁹ Podle zprávy China Aid bylo v roce 2016

123 Tamtéž.

124 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

125 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 23.

126 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

127 Tamtéž.

128 Tamtéž.

129 Tamtéž.

mnoho případů v Guangdong charakteristických tím, že byli tajně vyslýcháni křesťané, kteří se odmítli připojit k registrované církvi, a byli pod zástupnými důvody zatčeni.¹³⁰ V této provincii bylo mnoho představených církví nuceno připojit se k registrované církvi, a pokud to nesplnili, vedlo to k ukončení jejích církevních činností.¹³¹ Konkrétní případy:

- dne 29. května 2016 více než třicet úředníků přerušilo nedělní mši, obvinilo představené kostela, že se nepřipojili k registrované církvi, zabavili milodary a ponižovali některé ženy.¹³²
- v srpnu 2016 vpadla do kostela neregistrované církve v Xinhui v provincii Guangdong během mše, které se zúčastnilo asi 100 věřících, policie, zabavila majetek církve a věřící vyhnala. Podle pastora to bylo důsledkem toho, že se církev odmítla připojit k oficiální církvi a odhalit jména věřících.¹³³
- ve městě Shantou zadržela 27. září 2016 policie člena neregistrované církve Zhongfu Tongxin, který roznášel křesťanské letáky na ulici. Člen církve byl zadržen, protože se odmítl podrobit oficiální církvi.¹³⁴
- v září 2016 příslušníci místní policie a představitelé úřadu pro náboženské záležitosti vtrhli na mši ve městě Zhuhai a všechny přítomné přinutili prokázat svoji totožnost. Policie zadržela na výslech osm představitelů církve. Následující ráno všechny propustila.¹³⁵
- další případy nátlaku na církevní představitele, aby se připojili k registrované církvi, byly doprovázeny konfiskací kostelního majetku, odpojením kostela od vody a elektřiny nebo fotografováním přítomných věřících a následným odvedením některých z nich na policejní stanici k výslechu (30. června 2016 v církvi Olive Tree Church ve Foshanu). Matka církevního představeného při odvozu na policejní stanici zkolabovala a musela být odvezena do nemocnice. Další čtyři zaměstnanci kostela byli na policii zadrženi deset dnů.¹³⁶
- domácí církev Renyi v Jiangmen byla několik měsíců předmětem neustálých prohlídek, až byla 8. srpna 2016 evakuována budova kostela.¹³⁷

130 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 23.

131 Tamtéž.

132 Tamtéž, s. 24.

133 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

134 Tamtéž.

135 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 25.

136 Tamtéž, s. 24.

137 Tamtéž.

E.2.11 Hlavní město Peking

V jedné čtvrti Pekingu, Lucheng, donutil místní okrsek církve odebírat noviny a časopisy komunistické strany a v některých částech této čtvrti (např. Shanfu) vytvořil dokonce deset „opevněných vesnic“, kde je náboženství velmi přísně omezeno tak, aby podpořilo dominanci komunistické strany nad náboženskou činností.¹³⁸

Úřady přerušovaly opakovaně bohoslužby neregistrované církve Shouwang v Pekingu, které se konaly venku, a na několik dní zatkly jejich účastníky bez toho, že by proti nim vznesly obvinění.¹³⁹ V březnu 2016 byl zadržen a na deset dní uvězněn křesťan Zhou Jinxia za narušování veřejného pořádku poté, co přicestoval na centrálu komunistické strany v hlavním městě s transparentem „Bůh volá na Xi Jinping a Peng Liyuan“ (prezident a jeho manželka).¹⁴⁰ V srpnu 2016 byl zatčen Hu Shigen, vůdce domácí církve, který byl už v minulosti opakovaně vězněn i kvůli svým prodemokratickým aktivitám.¹⁴¹ Byl odsouzen k sedmi letům vězení za „podvracení státu“.¹⁴² Církev Shengaiské přátelské rodiny zorganizovala 7. října 2016 setkání v domě Xu Yonghaie, ale policie toto setkání ukončila. Na sdružení dorazili jen tři z 10 ohlášených účastníků. Dvěma účastníkům, kteří plánovali setkání navštívit, policie v ten den zabránila opustit jejich domovy.¹⁴³

E.2.12 Metropole Tianjin

V metropoli Tianjin, sousedící s Pekingem a Hebei, byl v srpnu 2016 společně s Hu Shigenem (viz výše, Peking) zadržen i věřící z církve, kterou Hu Shigen vedl, Guo Hongguo, a byl odsouzen k tříletému podmíněnému trestu za „podvracení státu“¹⁴⁴. Byl zatčen během akce, kdy bylo zatčeno a vyslýcháno celkem až na 300 aktivistů a právníků.¹⁴⁵

138 Tamtéž, s. 14-15. Tato čtvrt má asi 200 000 obyvatel.

139 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států o náboženské svobodě za rok 2016, op. cit.

140 Tamtéž, s. 12.

141 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část Politických vězňů a zadržení. Informace o místě zatčení a působení získána z Frontline defenders, dostupné na <https://www.frontlinedefenders.org/en/profile/hu-shigen>.

142 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, op. cit., část Politických vězňů a zadržení.

143 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 21.

144 Zpráva Ministerstva zahraničních věcí o stavu lidských práv a demokracie za rok 2016, část Politických vězňů a zadržení. Další informace čerpány z Rights crackdown: Chinese Christian activist convicted for subversion: Sentencing of Gou Hongguo caps four days of trials in Tianjin, a year after rights advocates rounded up across the country, South China Morning Post, 5. 8. 2016, dostupné na <https://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/1999498/rights-crackdown-chinese-christian-activist-convicted> (přístup dne 28. 8. 2018)

145 South China Morning Post. *Rights crackdown: Chinese Christian activist convicted for subversion: Sentencing of Gou Hongguo caps four days of trials in Tianjin, a year after rights advocates rounded up across the country.* August 2016. [online]. [cit. 2018-10-12], Dostupné z: <https://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/1999498/rights-crackdown-chinese-christian-activist-convicted>.

E.2.13 Provincie Anhui

V okrsku Yu'an provincie Anhui, ve městě Hengshan, úřady sbíraly informace o všech soukromých místech k setkávání křesťanů a o činnostech jejich členů.¹⁴⁶ Dne 11. května 2016 se asi 10 členů církve Banzhuang setkali ke studiu bible v Fuyangu, když příslušníci úřadu pro náboženské záležitosti a městského úřadu vpadli do kostela a zničili pokladničku a přetřeli elektrické dráty.¹⁴⁷ Podobně v srpnu vpadli do domácího kostela v Ma'anshan, kde zabrali nábytek kostela, protože kostel navštívilo příliš mnoho lidí. Následně církev zakázali.¹⁴⁸

E.2.14 Provincie Sichuan

Dne 2. září 2016 křesťanská domácí církev, kde se schází asi 40 věřících, obdržela oznámení o nařízení reformovat se od okrskového úřadu pro etnické a náboženské záležitosti z okrsku Jiuzhaigou, přičemž jí bylo přikázáno ukončit většinu náboženských aktivit, včetně přijímání křesťanů, aby na místě vykonávali jakékoli náboženské aktivity, a ukončení přijímání personálu a přijímání zahraničních kněží.¹⁴⁹

E.2.15 Provincie Hebei

Kněz z města Baoding se ztratil své rodině 15. dubna 2016 poté, co odešel na úřad složit zkoušky k řidičskému oprávnění. Katolické církvi v Anzhuang, odkud kněz pocházel, vláda v květnu 2015 strhla část kostela využívaného pro společné modlitby. Během demolice byli dva věřící zadrženi a jedna žena zraněna.¹⁵⁰

E.2.16 Provincie Guangxi

Cheng Lie, ředitelka zahraniční školky, byla propuštěna z ženské věznice po dvouletém trestu z důvodu nelegální obchodní činnosti. Následně si kvůli neustálému nátlaku ze strany policie nemohla nalézt práci, a proto se rozhodla opustit Liuzhou.¹⁵¹

E.2.17 Provincie Shanxi

Vůdkyně církve Gold Lampstand v Linfen, Yang Lirong, byla v říjnu 2016 propuštěna z vězení po sedmi letech a stále nemá možnost volně cestovat nebo vést církev či poskytovat rozhovory novinářům.¹⁵²

146 China Aid. Výroční zpráva 2016. Pronásledování církví a křesťanů na pevninské Číně čínskou vládou, op. cit. s. 11.

147 Tamtéž, s. 22.

148 Tamtéž.

149 Tamtéž, s. 23.

150 Tamtéž, s. 25.

151 Tamtéž, s. 26.

152 Tamtéž, s. 27.

E.2.18 Provincie Jiangsu

Ve městě Xuzhou (má cca 8 milionů obyvatel) sestavil úřad odpovědný za náboženské otázky okrsku Feng týmy, aby spočetly více než 50 domácích církví v 15 obcích v tomto regionu a díky tomu identifikovaly veškeré církve v každé vesnici, osoby, které se zde setkávají, a informace, vedoucí k jejich rozlišení. Informace zahrnují i počet osob, zda církev uznává principy Vlasteneckého hnutí trojí samostatnosti a kontaktní informace vůdců církví.¹⁵³ V okrsku Tongshan v provincii Jiangsu založil okrsek Hnutí Čtyř kombinací, se čtyřmi strategiemi ke spravování církví: 1. kombinace běžné správy a koncentrované správy, což vyžaduje kolektivní postupy různých úřadů, včetně Místního úřadu pro ochranu bezpečnosti, policie a dalších úřadů, jež je mají monitorovat, aby je sloučily, spravovaly nebo zakázaly, 2. kombinace vzdělávání a zavírání nelegálních církví s cílem ukončit veškeré jejich nelegální náboženské činnosti, 3. kombinace nasměrování a blokování církví, 4. kombinace celkové správy v dlouhodobém měřítku“.¹⁵⁴

¹⁵³ Tamtéž, s. 13.

¹⁵⁴ Tamtéž, s. 12.